

22130161

ROMANIAN A: LITERATURE – HIGHER LEVEL – PAPER 1
ROUMAIN A : LITTÉRATURE – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
RUMANO A: LITERATURA – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Wednesday 8 May 2013 (morning)
Mercredi 8 mai 2013 (matin)
Miércoles 8 de mayo de 2013 (mañana)

2 hours / 2 heures / 2 horas

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a literary commentary on one passage only.
- The maximum mark for this examination paper is *[20 marks]*.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire littéraire sur un seul des passages.
- Le nombre maximum de points pour cette épreuve d'examen est *[20 points]*.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario literario sobre un solo pasaje.
- La puntuación máxima para esta prueba de examen es *[20 puntos]*.

Analizați literar **unul** din următoarele pasaje:

1.

Comediile d-lui Caragiale, se zice, sunt triviale și imorale; tipurile sunt toate alese dintre oameni sau vicioși, sau proști; situațiile sunt adeseori scabroase; amorul e totdeauna nelegiuit; și încă aceste figuri și situații se prezintă într-un mod firesc, parcă s-ar înțelege de la sine că nu poate fi altfel; nicăieri nu se vede pedepsirea celor răi și răsplătirea celor buni.

5 Pentru cei ce cunosc multele discuții deșteptate și în literatura altor țări asupra acestor întrebări, ne-am putea mărgini să răspundem: există aceste tipuri în lumea noastră? sunt adevărate aceste situații? Dacă sunt, atunci de ce la autorul dramatic trebuie să cerem numai ca să ni le prezinte în mod artistic; iar valoarea lor morală este afară din chestie. Nici în comediile lui Aristofan, nici în *Nunta lui Figaro*, nici în *Sganarelle*, nici în sute de comedii cunoscute și
10 recunoscute nu e vorba de o asemenea morală. [...]

Dacă ni se pune întrebarea: arta în genere și în special arta dramatică are sau nu are și o misiune morală? contribuie ea la educarea și înălțarea poporului? Noi răspundem fără șovăire: da, arta a avut totdeauna o înaltă misiune morală, și orce adevărată operă artistică o îndeplinește. [...]

15 Ar fi o confuzie, care ar împiedica de la început orice dreaptă înțelegere a lucrului, dacă ne-am închipui că poezia, fie lirică, fie epică, fie dramatică, are altă esență morală decât arta în genere. Poate să o aibă într-un grad mai mare sau mai mic, dar nu poate să o aibă de o altă natură și nu trebuie să ceri poeziei o altă influență morală decât o ceri muzicei, sculpturei, arhitecturii și picturii. Căci întâmplarea că poezia întrebuințează același organ de comunicare sau același material brut ca și codicele penal și catehismul de morală, adică cuvintele, nu-i poate
20 schimba esența ei de artă, precum nu se poate confunda arta sculpturii cu meseria pavajului, deși amândouă întrebuințează materialul piatră. Aceeași influență asupra înălțării morale a individului ce o poți aștepta din producerea simțământului estetic la auzirea unei simfonii de Beethoven și la privirea statuii lui Apollo din Belvedere sau a lui Venus de Medicis, aceeași, și
25 nu alta, trebuie să o aștepti de la citirea unei poezii sau de la asistarea la o reprezentare dramatică.

Venera aflată la Milo este jumătate nudă; cea de Medicis este nudă de tot. Amândouă sunt expuse vederii tuturor în muzeele din Paris și din Florență, și cine găsește că sunt imorale?

În ce consistă dar moralitatea artei? [...]

30 Prin urmare, o piesă de teatru cu directă tendință morală, adecă cu punerea intenționată a unor învățături morale în gura unei persoane spre a le propaga în public ca învățături, este imorală în înțelesul artei, fiindcă aruncă pe spectatori din emoțiunea impersonală a ficțiunii artistice în lumea reală cu cerințele ei, și prin chiar aceasta îi coboară în sfera zilnică a egoismului, unde atunci – cu toată învățătura de pe scenă – interesele ordinare câștigă preponderență.

Titu Maiorescu, *Comediile d-lui Caragiale* (1885)

2.

Pro Domo

Întocmai ca un vierme de mătăsă
Care-și zidește singur locuință
Din firul său, eu am o năzuință
În al meu suflet să-mi clădesc o casă;

5 Tot ce-am visat, dar n-a avut ființă,
Ca din pământ aș vrea acum să iasă.
Din amintiri și doruri să se țeasă
Umbrare de ispită și căință.

10 Pe fiecare zi, în pacea serii,
Căminul meu să suie spre țările,
Un stâlp cioplit din marmura durerii.

Și gata când va fi să se ridice
Clădirea mea de artă și mândrie,
Nici trăsnetul, izbind-o, să n-o strice.

Cincinat Pavelescu, *Poezii* (1911)